

Куц Е. О.

Національний університет «Запорізька політехніка»

ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ГУМОРУ В ХУДОЖНЬО-ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ТА КІНЕМАТОГРАФІЧНОМУ ДИСКУРСІ ВУДІ АЛЛЕНА

Статтю присвячено вивченню засобів вираження гумору в художньо-публіцистичному та кінематографічному дискурсі відомого американського есеїста, актора, сценариста, кінорежисера Вуді Аллена. Надано визначення поняття «гумор», «есе» «кінематографічний дискурс», з'ясовано роль жанру стенд-ап у творчості Вуді Аллена, проаналізовано засоби вираження гумору в його есеїстиці та кінематографічному дискурсі.

Гумор є вербальною та будь-якою іншою дією, що викликає сміх або посмішку. Гумор має велике значення у творчості Вуді Аллена. Провідну роль у створенні гумористичних есе та кінострічок відіграв досвід виступів Вуді Аллена на сценах американських комедійних клубів у жанрі стенд-ап.

Виступ у жанрі стенд-ап є авторським та сольним, в якому актор звертається до аудиторії у формі невимушеного монологу, спрямованого на обговорення актуальних тем. Основою подібних монологів є так звані «гег-жарти», які базуються на протиставленні серйозної зав'язки з несерйозною розв'язкою, у результаті чого відбувається обман глядацьких очікувань.

Основними рисами жанру стенд-ап, утіленими, зокрема, в есе Вуді Аллена, є безпосередні звертання до читача, оповідь від першої особи та розмовний стиль. Есе є невеликими за обсягом прозовими творами художньо-публіцистичного стилю, в яких викладаються міркування та враження автора з певної теми. Найважливішою характеристикою гумору есе Вуді Аллена є навмисна абсурдність, що досягається за допомогою сполучення несполучуваних елементів.

Гумор є також невід'ємним елементом кінематографічного дискурсу Вуді Аллена. Кінематографічний дискурс є креолізованим утворенням, в якому використовуються знаки різних семіотичних систем, зв'язним текстом вербального компоненту фільму в сукупності з його невербальним. Гра слів, численні звертання до глядача, семантика та стилістика вербального складника кінематографічного дискурсу Вуді Аллена, побудована на прийомі конфлікту, відеовербальний конфлікт, унаслідок якого дії та мовлення героїв кінофільмів не співпадають, сприяють створенню їх гумористичного ефекту.

Ключові слова: Вуді Аллен, гумор, розмовний стиль, стенд-ап, есе, кінематографічний дискурс.

Постановка проблеми. Гумор – один із найбільш цікавих і складних проявів людської природи, що базується на нерозривному зв'язку свідомості та мовлення. Гумор є однією з вершин людського духа, що відрізняє людину від усіх інших істот на землі, а здібність сприймати дійсність крізь призму комічного наділяє її владою над первісними інстинктами. Гумор віддзеркалює соціокультурні відносини, які склалися у націй, спільнот протягом століть. Разом із цим гумор є явищем виключно індивідуальним, в якому відображаються миттєвий досвід людини та безпосередня реакція на дійсність, що оточує його. Саме тому можна стверджувати, що гумор є репрезентацією як національної, так індивідуальної картини світу його автора.

Універсальна природа гумору та здатність людини сприймати дійсність, себе та інших крізь призму комічного стали причиною його проникнення до словесно-художньої творчості. Із часів Античності гумор знаходить своє відображення у фольклорі та художній літературі, досягаючи одночасно вершин вираження в анекдоті, комедійній прозі і навіть поезії. Нині гумор є не тільки невід'ємним складником дискурсу художньої літератури, а й інших типів дискурсу, зокрема тих, що отримали назву «відеовербальні».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на численні дослідження гумору та комічного, що здійснювалися лінгвістами в різних парадигмах мовознавства [1; 7–9; 11; 12; 14], ще й дотепер у його межах не існує комплексного

та вичерпного дослідження засобів їх авторського вираження у дискурсах різної семіотичної природи. Вказаний факт визначає мету цієї наукової розвідки, а завданнями її постають визначення поняття «гумор», з'ясування ролі стенд-ап як комічного жанру у творчості Вуді Аллена, надання загальної характеристики есе як виду художньо-публіцистичного дискурсу, визначення поняття «кінематографічний дискурс», аналіз засобів вираження гумору в художньо-публіцистичному та кінематографічному дискурсі Вуді Аллена.

Виклад основного матеріалу. Гумор є інтелектуальною здібністю людини підмічати комічне [7, с. 4]. Гумор може бути не тільки вербальною, а й фізичною дією, здатною насмішити. Саме тому в широкому значенні під гумором розуміють усе те, що може викликати сміх, посмішку, радість [8, с. 130]. Гумор привносить у життя людини позитивні емоції, гарний настрій, які, своєю чергою, є її психічною потребою. Він також допомагає людям у складних життєвих ситуаціях і сприяє вирішенню конфліктів.

Неабияке значення гумор відіграє у творчості американського кінорежисера, актора, продюсера, есеїста та сценариста кінофільмів Вуді Аллена. Його вважають одним із найбільш яскравих представників американської гумористичної традиції, втілений і в літературі, і в кіномистецтві [15, с. 271].

Справжнє ім'я Вуді Аллена – Аллен Стюарт Кьонінгсберг. Він народився в 1935 р. у єврейській сім'ї в Нью-Йорку. Його предки емігрували з Росії та Австрії, але батько та мати народилися вже в Нью-Йорку. Вуді Аллен спочатку писав жарти та відправляв їх у газети міста, потім почав продавати їх для шоу на Бродвеї, що привернуло до нього увагу продюсерів. На початку 60-х років ХХ ст. Аллен почав виступати на сценах комедійних клубів Нью-Йорку в жанрі стенд-ап [18, с. 16–17].

Зазначимо, що стенд-ап є авторським сольним виступом, що зазвичай відбувається у спеціальному комедійному клубі. Комік, що виступає зі сцени, звертається до аудиторії зі заздалегідь підготовленими власними монологами на актуальні теми. Подібне звертання відбувається у невимушеній формі з метою створення уяви спонтанності розмови. Жанр стенд-ап з'явився ще в епоху італійського театру комедії дель арте (XVI–XVII ст.). У ті часи коміки заповнювали паузи між виступами відомих акторів. Стенд-ап став надзвичайно популярним у США в середині ХХ ст. Саме в той період у країні почали будувати

спеціальні комедійні клуби (перший у світі комедійний клуб відкрився в Нью-Йорку в 1962 р.), випускати аудіозаписи, знімати перші телешоу [17, с. 272]. Стенд-ап став одним із найбільш затребуваних жанрів гумористичного виступу у США [16, с. 132].

Кожний комік виробляє власний індивідуальний стиль оповідання, створює на сцені певного персонажа, який з'являється перед публікою. Основою виступу в жанрі стенд-апу є так звані «гег-жарти» – особливий вид гумористичних висловлювань, які базуються на протиставленні серйозної зав'язки з несерйозною розв'язкою, у результаті чого відбувається обмін глядацьких очікувань. Ключова роль у будь-якому стенд-апі відводиться вербальному складнику [18, с. 19].

Успіх виступу залежить від образу сценічного персонажа, який створює актор, авторського стилю подання матеріалу, вміння інтонувати та створювати паузи в потрібний час, щоб «підігріти» інтерес публіки або надати можливість оцінити жарт. Актор при цьому повинен залишатися максимально спокійним, не корчить гримаси, не дуже швидко й активно пересуватися по сцені, вміти невербальними засобами відтінити та вивести на перший план вербальний компонент свого виступу.

Саме у стендап-виступах Вуді Аллен почав «відточувати» індивідуальний стиль міського невротика-інтелектуала, які пізніше переніс у свої есе, сценарії та кіно. Есе (від франц. *essai* – спроба, нарис та лат. *exagium* – зважування) – це прозовий твір, невеликий за обсягом із довільною композицією, в якому викладено враження та уявлення автора про певну тему [5, с. 12]. Удалим є визначення есе, запропоноване О. Л. Дмитровським: «Художньо-публіцистичний твір невеликого обсягу, що віддзеркалює екзистенціональну рефлексію автора» [3, с. 42]. Есе базується на співставленні особистого досвіду із загальними знаннями. У ньому автор осмислює власний досвід і власні переживання, порівнюючи чи співставляючи їх із досвідом інших.

Невід'ємним елементом есеїстики Вуді Аллена є гумор. Залучення жанру стенд-ап дає змогу Вуді Аллену постійно звертатися до читача, встановлюючи тим самим контакт із ним, зокрема:

If you surprise an intruder in the act of burglarizing your home, do not panic. Remember, he is as frightened as you are. One good device is to rob him. Seize the initiative and relieve the burglar of his watch and wallet. Then he can get into your bed while you make a getaway [19, с. 373].

Основними рисами жанру стенд-ап, утіленими в есе Вуді Аллена, є не тільки безпосередні звертання до читача, а й оповідь від першої особи та розмовний стиль, наприклад:

What is it about death that bothers me so much? Probably the hours. Melnik says the soul is immortal and lives on after the body drops away, but if my soul exists without my body I am convinced all my clothes will be loose-fitting. [19, с. 10].

Невимушеність прямого звертання та дотримання норм розмовного стилю виражається у розмовній лексиці, вигуках, риторичних і прямих питаннях, синтаксично неповних реченнях, наприклад:

Can we actually know the universe? My God, it's hard enough finding your way around in Chinatown. The point, however, is: Is there anything out there? And why? And must they be so noisy? [19, с. 170].

Найважливішою характеристикою гумору есе Вуді Аллена є навмисна абсурдність. Гумористичний і комічний ефект досягається в них, як правило, за допомогою сполучення несполучуваних елементів. Абсурдний гумористичний ефект в аналізованих есе є результатом порушення змісту, появи нових неочікуваних змістів і нової форми, суб'єктивно створеної автором на основі власної концептуалізації картини світу.

Зачини, що видаються серйозними, мають несподіваний кінець, що у цілому характерно для композиційно-стилістичної побудови текстів стенд-ап, оскільки так звані «гег-жарти», як правило, будуються на протиставленні серйозної зав'язки з несерйозною розв'язкою, унаслідок чого відбувається обман глядацьких/читацьких очікувань.

Нерідко Аллен використовує у своїх есе прийом несподіваного повороту в міркуванні, що є одним із варіантів іронії, за якого змінюється сприйняття цілого уривку завдяки неочікуваному повороту в кінці. Указаний прийом графічно оформлений у есе. Перед ним стоїть пунктуаційний знак, наприклад:

The following are excerpts from the soon-to-be-published memoirs of Flo

Guinness. Certainly the most colorful of all speakeasy owners during Prohibition, Big Flo, as her friends called her (many enemies called her that, too, mostly for convenience), emerges in these taped interviews as a woman with a lusty appetite for living, as well as a disappointed artist who had to give up her lifetime ambition to become a classical violinist, when she realized it would mean studying the violin [19, с. 123].

Есе викликає сміх уже з перших рядків, де перед читачем з'являється головна героїня на ім'я Гіннес (*Guinness* асоціюється з відомою маркою пива), що жила в часи сухого закону (*Prohibition* – національна заборона на продаж, виробництво та транспортування алкоголю, який діяв у США у 20–30-ті роки ХХ ст.). Неочікуваний поворот спостерігається перед сполучником *as well as*, коли жартівливу й іронічну інформацію про Гіннес змінює серйозна.

Указаний прийом використовується й у інших есе, наприклад:

It is no secret that organized crime in America takes in over forty billion dollars a year. This is quite a profitable sum, especially when one considers that the Mafia spends very little for office supplies [19, с. 177].

There is no question that there is an unseen world. The problem is, how far is it from midtown and how late is it open? [19, с. 15].

Окремої уваги заслуговують приклади пародіювання в есе Вуді Аллена. У них автор використовує прийом іронічної стилізації, ретельно вибираючи такий принцип організації мовного матеріалу, який би імітував ті чи інші особливості жанру або індивідуально-авторського стилю того чи іншого письменника, що пародіюється.

Зазначимо, що пародія є художньою гумористичною імітацією, відомою ще за давніх часів. О. О. Сисоєва визначає літературну пародію як «особливий жанр або вид вторинного тексту, в якому домінує авторська настанова на певний тип спілкування з адресатом (латентна адресація, що припускає не пряму апеляцію з співбесідником, а апеляцію до тексту, а через нього – до особистості автора) [12, с. 42]. У пародії об'єктом зображення може бути або будь-який інший твір, або тема, або авторський стиль. Мета пародії полягає в естетичній критиці вибраного об'єкта, що здійснюється шляхом іронічної стилізації – «наслідуванні манери оповіді, стилю мовлення тощо» [12, с. 43].

В есеїстиці Вуді Аллена гумористичний ефект досягається за рахунок включення у стилізовану оповідь елементів, що не сполучаються з вибраним стилем, наприклад:

Venal & Sons has at last published the long-awaited first volume of Metterling's laundry lists (The Collected Laundry Lists of Hans Metterling, Vol. I, 437 pp., plus xxxii-page introduction; indexed; \$18.75), with an erudite commentary by the noted Metterling scholar Gunther Eisenbud. The decision to publish this work separately, before the completion of the immense four-

volume oeuvre, is both welcome and intelligent, for this obdurate and sparkling book will instantly lay to rest the unpleasant rumors that Venal & Sons, having reaped rich rewards from the Metterling novels, play, and notebooks, diaries, and letters, was merely in search of continued profits from the same lode. How wrong the whisperers have been! [19, с. 77].

Початок абзацу має всі прикмети стилю наукового викладу: формальну лексику, включаючи колокації (*long-awaited first volume, immense four-volume oeuvre, noted scholar, obdurate and sparkling book, instantly lay to rest, erudite commentary, reap rich rewards, in search of continued profits*), розгорнуте речення, ускладнене різними конструкціями (*The decision to publish this work separately...*), емоційну конструкцію (*How wrong the whisperers have been!*). Подібний формальний, серйозний зачин відразу викликає посмішку, оскільки до публікації готуються списки зданих до пральні предметів білизни письменника Меттерлінга. Вочевидь, ім'я вигаданого письменника Ганса Меттерлінга стилізовано під ім'я бельгійського письменника ХХ ст. Моріса Метерлінка (*Maeterlinck*).

Гумор є невід'ємним елементом не тільки художньо-публіцистичного дискурсу Вуді Аллена, а і його кінематографічного дискурсу. Під кінодискурсом, слідом за А. Н. Зарецькою, розуміємо «зв'язний текст, що є вербальним компонентом фільму, у сукупності з невербальними компонентами й аудіовізуальним рядом цього фільму та іншими значущими для змістової завершеності фільму екстралінгвістичними факторами, тобто креолізоване утворення, що володіє якостями цілісності, зв'язності, інформативності, комунікативно-прагматичної спрямованості, медійності, утворено колективно диференційованим автором для перегляду кіноглядачем» [4, с. 7]. Кінодискурс є фактично синтетичною семіотичною системою або, скоріше, комплексом семіотичних систем, що оперують візуальними та аудіальними знаками [6, с. 308].

У фільмах Вуді Аллена вербальний компонент відіграє надзвичайно велику роль. Оповідь у них здійснюється від першої особи, як і в есе автора. Така особа є головним персонажем його кінофільмів, а візуальні прийоми, використані в них, сприяють повноті його оповіді, унаочнюючи та доповнюючи її. Герої кінофільмів Вуді Аллена фактично стають його альтер-его.

Американський кінокритик Ендрю Хікс дав таке визначення героя альтер-его Вуді Аллена: «*There he is, playing a neurotic New York Jew whose career involves entertaining the masses with his sense*

of humour and whose love life involves a continual string of mismatches and failures» [цит. за 15, с. 272].

Отже, альтер-его Вуді Аллена – це інструмент для вираження власних думок. Погляди Вуді Аллена, висловлені ним у різних інтерв'ю, та його цитати з реального життя відповідають поглядам його альтер-его. Із цього можна зробити висновок, що його фільми доповнюють його власну біографію. Архетип його альтер-его – творча людина, що розмірковує про природу творчого процесу. Звідси й загальна тематика його творів: боротьба із собою, пошук змісту життя, смерть, віра в Бога, релігія, страхи, невроз, психоаналіз, відносини між чоловіком і жінкою, любов, шлюб.

Події більшості з його кінофільмів відбуваються в Нью-Йорку (*Love and Death* (1975), *Annie Hall* (1977), *Manhattan* (1979), *Hannah and Her Sisters* (1986), *Deconstructing Harry* (1997), *Small Time Crooks* (2000) та ін.), а їх головний персонаж є особою єврейського походження, який дуже часто нагадує самого Вуді Аллена. Сюжет подібних фільмів, у центрі яких знаходиться фігура автора, можна пояснити специфікою виступів у жанрі стенд-ап, що передували кінотворчості Вуді Аллена.

Annie Hall є одним із найкращих кінотворів Аллена, оригінальною романтичною авторською комедією, в якій автор відтворює інтелектуальний клімат Нью-Йорку кінця 70-х років ХХ ст. та розповідає любовну історію Елві Сінгера та Енні Холл. Головний герой фільму відразу з'являється у першій сцені та розповідає декілька найулюбленіших жартів. Потім перед глядачем з'являється Енні Холл, яка починає сваритися зі своїм чоловіком. Гра слів та звернення до глядача під час сварки сприяє створенню її гумористичного ефекту:

ANNIE: *And you know something? I don't think I mind analysis at all. The only question is, will it change my wife?*

ALVY: *Will it change your wife?*

ANNIE: *Will it change my life?*

ALVY: *Yeah, but you said, «Will it change my wife»!*

ANNIE: *No, I didn't. I said, «Will it change my life, Alvy».*

ALVY: *You said, «Will it change... » Wife. Will it change.*

ANNIE: *Life. I said «life».*

ALVY: *(To the audience) she said, «Will it change my wife». You heard that because you were there so I'm not crazy.*

Для створення гумористичного ефекту у фільмі *Annie Hall* та деяких інших фільмах (наприклад,

Manhattan, Deconstructing Harry) Вуді Аллен використовує також прийом так званого «відео-вербального конфлікту», коли озвучений текст та візуальна дія знаходяться в гострому протиріччі одне з одним [13].

У фільми Annie Hall цьому сприяють і субтитри, що також суперечать мовленню героїв. Це, зокрема, стосується сцени знайомства Енні та Елві, коли між ним відбувається незручна бесіда. Героям важко висловити свої почуття, і саме тому вони говорять про фотографії, щоб не мовчати й якимось підтримувати бесіду. Вербальний складник передається, таким чином, за допомогою аудіо- та візуального каналів. Те, що герої говорять, і те, що вони насправді думають, настільки не співвідносяться, що це викликає сміх, зокрема:

ANNIE: *Yeah, yeah, I sort dabble around, you know.*

SUBTITLES: *I dabble? Listen to me – what a jerk!*

ALVY: *They're ... they're ... they're wonderful, you know. They have. They have ... they have, uh a ... a quality.*

SUBTITLES: *You are a great-looking girl.*

ANNIE: *Well, I-I-I would – I would like to take a serious photography course soon.*

SUBTITLES: *He probably thinks I'm a yo-yo.*

ALVY: *Photography's interesting, cause, you know, it's-it's a new art form, and a, uh, a set of aesthetic criteria have not emerged yet.*

SUBTITLES: *I wonder what she looks like naked?*

ANNIE: *The-the medium enters in as a condition of the art form itself.*

SUBTITLES: *I don't know what I'm saying-she senses I'm shallow.*

ANNIE: *Well, well, I ... to me – I ... I mean, it's-it's- it's all instinctive, you know. I mean, I just try to uh, feel it, you know? I try to get a sense of it and not think about it so much.*

SUBTITLES: *God, I hope he doesn't turn out to be a shmuck like the others [13].*

Аналіз тексту кінофільму вказує, що його семантика та стилістика побудовані на худож-

ньому прийомі конфлікту [10, с. 53]. Здебільшого вербальний компонент відіграє провідну роль у формуванні змістів шляхом активної взаємодії з невербальними системами. На синтезі вербального та невербального компонентів базуються нові значення, нюанси, відтінки значень і, врешті-решт, гумористичний ефект фільму. Його вербальний складник характеризується гумористичною грою вторинних елементів, що характерно для стилно творчості Вуді Аллена у цілому.

Висновки і пропозиції. Таким чином, гумор є вербальною чи фізичною дією, що викликає сміх, посмішку, радість. Гумор відіграє провідну роль у творчості американського есеїста, сценариста та кінорежисера Вуді Аллена, який розпочинав свою кар'єру з виступів на сценах комедійних клубів Нью-Йорку в жанрі стенд-ап. Основою вказаного жанру є особливі види гумористичних висловлювань, гег-жарти, що базуються на протиставленні серйозної зав'язки з несерйозною розв'язкою, унаслідок чого відбувається обман глядацьких очікувань. Указаний жанр знайшов своє відображення в есе та кінофільмах Аллена. Засобами вираження гумористичного в текстах його есе є не сполучувані за значенням і змістом мовні одиниці, які сполучаються автором задля створення навмисної абсурдності, що викликає посмішку або сміх. Абсурдний гумористичний ефект в есе Вуді Аллена є результатом порушення змісту, появи нових неочікуваних змістів і нової форми. Гумористичності кінофільмів Вуді Аллена сприяють гра слів та звернення до глядача. Досягнення гумористичного та комічного здійснюється у його кінодискурсі і за допомогою відеовербального та вербального конфліктів, коли дії та мовлення або мовлення та думки героїв кінофільмів не співпадають. Перспективу подальших досліджень убачаємо в більш детальному вивченні дискурсу кінострічок Вуді Аллена та інших американських кінорежисерів із метою здійснення порівняльного аналізу створення комічного у їхніх кінотворах.

Список літератури:

1. Вербицкая М. В. Филологические основы литературной пародии и пародирования : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Москва, 1980. 168 с.
2. Ворошилова М. Б. Креолизованный текст: кинотекст. *Политическая лингвистика*. 2007. № 22. С. 106–110.
3. Дмитровский А. Л. Эссе как жанр публицистики : дис. ... канд. филол. наук : 10.01.10. Санкт-Петербург, 2002. 202 с.
4. Зарецкая А. Н. Особенности реализации подтекста в кинодискурсе : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.19. Челябинск, 2010. 180 с.
5. Кайда Л. Г. Эссе. Стилистический портрет. Москва : Флинта, 2008. 200 с.
6. Куц Е. О. Історія розвитку, структурно-семантичні особливості та способи творення кіно-термінів англійської мови. *Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філологія*. 2014. Вип. 690–691. С. 308–313.

7. Логинова Т. А. Логико-семантические основы юмора американского анекдота : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Самара, 2010. 28 с.
8. Лучковский Р. Я. Лингвокультурологические особенности английского юмора (на материале произведений П. Г. Вудхауза). *Материалы региональной межвуз. научно-практ. конф. студентов, аспирантов и молодых ученых*. Пятигорск, 2005. С. 130–132.
9. Мишина О. В. Средства создания комического в видеовербальном тексте: на материале английского юмористического сериала Monty Python Flying Circus : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Самара, 2007. 203 с.
10. Михайловская Е. В., Рабекина Д. А. Смыслообразующий конфликт вербального и невербального как основа стилистики кинематографа Вуди Аллена (на материале фильма Annie Hall (1977)). *Научный диалог*. 2016. Том 51. № 3. С. 52–63.
11. Рюмина М. Т. Эстетика смеха: Смех как виртуальная реальность ; 3-е изд. Москва : Либроком, 2010. 320 с.
12. Сысоева О. А. Литературная пародия: проблема жанра. *Вестник Нижегородского университета им. Н. И. Лобачевского*. 2013. № 12. С. 42–46.
13. Annie Hall. *The Woody Allen Collection. Set 1*. DVD. 2020.
14. Attardo S. *Linguistic Theories of Humor*. Berlin : Mouton de Gruyter, 1994. 426 p.
15. Nilsen A. P., Don L. F. *Encyclopedia of 20th Century American Humor*. Phoenix, AZ : Oryx Press, 2000. 360 p.
16. Teague G., Beechey A. *USA-Culture Smart! : The Essential Guide to Customs & Culture*. L. : Kuperaed, 2017. 172 p.
17. Turkle S. *Life on the Screen*. N. Y. : Simon and Schuster, 1995. 318 p.
18. Woody Allen. *Apropos of Nothing*. N. Y. : Arcade, 2020. 400 p.
19. Woody Allen. *The Complete Prose of Woody Allen*. N. Y. : Wings Books, 1991. 473 p.

Kushch E. O. MEANS OF HUMOUR EXPRESSING IN LITERARY-PUBLICISTIC AND CINEMATOGRAPHIC DISCOURSE OF WOODY ALLEN

The article is devoted to research of means of humor expressing in literary-publicistic and cinematographic discourse of a well-known American essayist, actor, scriptwriter, and film director Woody Allen. The definitions of the notions «humor», «essay», and «cinematographic discourse» are given in the article; the role of the genre «stand-up» in the creative work of Woody Allen is clarified in it. Great attention is given to the analysis of means of humor expressing in his essays and cinematographic discourse.

Humor is a verbal or any other action that evokes laugh or smile. Humor plays an important role in the creative work of Woody Allen. His experience of performances at the stages of American comedy clubs plays an important role in creating of humor essays and films.

The performance in the genre of stand-up is authorial and solo, in which an actor addresses to the public in form of a natural monologue devoting to the discussion of different interesting topics. So called, «gag-jokes» are thought to be the basis of such monologues. They are based on the contradictions of serious beginnings and unserious ending because of which the deceit of the expectations of audience happens.

Main features of the genre of stand up, embodied in the essays of Woody Allen in particular are direct addressing to the reader, narration on behalf of the first person and conversational style. The essay is a short prosaic work of literary-publicistic style, which reveals authorial thoughts and impressions about certain topic. The main characteristic of the humor of essays of Woody Allen is intentional absurdity achieved by compatibility of incompatible elements.

Humor is also an integral part of the cinematographic discourse of Woody Allen. Such type of discourse is a creolized one, in which signs of different semiotic systems are used. It is also viewed as a coherent text of the verbal and non-verbal components of the film. A play on words, numerous addresses to viewers, semantics and stylistics of the verbal component of the cinematographic discourse of Woody Allen, based on the contrast, video-verbal conflict due to which actions and speeches of the heroes of films do not coincide contribute to creating of their humorous effects.

Key words: Woody Allen, humor, conversational style, stand-up, essay, cinematographic discourse.